TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DENİZ VE HAVA ULAŞTIRMACILIĞINDA KULLANILAN EŞYA

MEVZUAT DAYANAKLARI

4458 Sayılı Gümrük Kanunu
Madde 167/1-9 (d-e)

2009/15481 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı
Madde 97, 107

2026/12 Sayılı Genelge

MUAFİYET KAPSAMINDAKİ EŞYA TÜRLERİ

- **Deniz ulaştırmacılığında kullanılan donatım ve işletme malzemesi**
- **Hava ulaştırmacılığında kullanılan donatım ve işletme malzemesi**
- **Yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerindeki hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerde kullanmak üzere ithal ettiği hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları**

MUAFİYET KODLARI
EŞYA LİSTELERİ

Aşağıdaki eşya türleri için, belirtilen muafiyet kodları kullanılır.

97DNZ	Deniz ulaşım araçlarında kullanılan donatım ve işletme malzemesi Yetkili kuruluş: Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü	Ek-1
BK97A	Hava ulaşım araçlarında kullanılan donatım ve işletme malzemesi Yetkili kuruluş: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Ek-2
BK97B	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yetkilendirilen hava aracı bakım, tedarik, tasarım ve üretim kuruluşları tarafından kullanılan eşya Yetkili kuruluş: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Ek-2
BK972	Yolcu ve yük taşımacılığı yapan hava yolu şirketlerinin ithal edecekleri hava taşıtları ve motorları Yetkili kuruluş: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Ek-3
97AKS	Yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin ithal edeceği Ek-2 listesinde yer almayan hava taşıtları ve motorlara ait aksam ve parçalar Yetkili kuruluş: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	

ÖNEMLİ UYARI

97DNZ kodu ile ithal edilen eşya için ayrıca DENTV kodu kullanılamaz.

BAŞVURU VE İTHALAT SÜRECİ

Deniz ve hava ulaştırmacılığında kullanılan eşyaya yönelik muafiyet talepleri için aşağıdaki süreç takip edilir.

1 Yetkilendirilme Başvurusu

Firmalar, öncelikle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına yetkilendirilme başvurusunda bulunur.

- Denizcilik firmaları Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğüne başvurur.
- Havacılık firmaları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne başvurur.

2 Yıllık İzin Yazısının Bildirilmesi

Uygun bulunan talepler için, firma adı, vergi numarası, talep edilen muafiyet kodu ve izin süresi bilgilerini içeren yıllık izin yazıları, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca **Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne** bildirilir.

3 BİLGE Sisteminde Tanımlama

Yalnızca bildirilen firmaların vergi numaraları, **BİLGE sisteminde ilgili kodlara tanımlanır.**

4 İthalatın Gerçekleştirilmesi

İthalat, tanımlı GTİP'lerdeki eşya ile izin süresiyle sınırlı olarak gerçekleştirilir.

Muafiyet Dışı Kullanım Talepleri

Muaf olarak ithal edilmiş eşyanın, söz konusu muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara ödünç verilmesi, teminat olarak gösterilmesi, kiralanması, devredilmesi, satılması veya muafiyet amacı dışında kullanılması yönündeki talepler, yazılı olarak gümrük idaresine yapılır. Talep, eşyanın kontrolü, bilgi ve belgelerin incelenmesi ve gümrük vergilerinin tahsili ile gümrük idaresince sonuçlandırılır.

- Ödünç verme
- Teminat gösterme
- Kiralama
- Devir
- Satış
- Muafiyet amacı dışında kullanım

Muafiyet Hakkı Olan Kuruluşlar Arasında Devir

Muaf olarak ithal edilmiş eşyanın, söz konusu muafiyetten yararlanma hakkına sahip olan başka bir kişi, kurum ve kuruluşa ödünç verilmesi, kiralanması, devredilmesi veya satılması yönündeki talepler, yazılı olarak gümrük idaresine yapılır. Söz konusu başvurular ibraz edilen bilgi ve belgeler incelenerek gümrük idaresince sonuçlandırılır.